

	T.C. ORDU ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ 2025-2026 GÜZ DÖNEMİ OSMANLICA METİNLER DERS İZLENESİ			Doküman No:	
				Yayın Tarihi:	
				Revizyon Tarihi:	9/09/2026
				Revizyon No:	
				Sayfa:	6
Bölüm Adı	İlahiyat				
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	Yıl	Yarıyıl	AKTS
SEÇ412	Osmanlıca Metinler	Seçmeli	4	1	2
Dersin Seviyesi					
Lisans					
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)		Haftalık Uygulama Saati		Haftalık Laboratuvar Sayısı	
2					
Öğrenim Türü					
Örgün					
Eğitim Dili					
Türkçe					
Dersin Amacı					
Bu dersin amacı, öğrencilere Osmanlıca metinleri okuyabilme, anlama ve yorumlama becerisi kazandırmaktır. Ders kapsamında Osmanlı Türkçesinin temel dil ve yazım özellikleri öğretilerek, öğrencilerin tarihî, edebî ve kültürel metinleri çözümleme ve eleştirel değerlendirme yetenekleri geliştirilir. Öğrenciler, Osmanlı dönemi kaynaklarını akademik çalışmalarda ve kültürel araştırmalarda etkin bir şekilde kullanabilecek donanıma sahip olacaklardır.					
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler					
Yok					
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler					
Yok					
Dersin İçeriği					
Ders kapsamında, farklı türlerdeki seçme Osmanlıca metinler okunacak ve incelenecektir. Öğrenciler, metinlerin dil yapısı, kelime kullanımı, üslup özellikleri ve içerik bağlamını analiz ederek anlamlandırma becerilerini geliştireceklerdir. Metinler tarihî, edebî ve sosyal konulara dair örnekler içerecek şekilde çeşitlendirilmiştir.					
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar					
Yok					
Staj Durumu					
Yok					
Ders Kitabı / Malzemesi*					

1	Uçar, Metin. <i>Osmanlı Türkçesi 1-2-3</i> . Isparta: Hayrat Neşriyat, 2022.
2	Uçar, Metin, <i>Osmanlı Türkçesi Elifbâsı</i> (Rıka Hattı), Isparta: Hayrat Neşriyat, 2019.
İlave Kaynak(lar)*	
1	Timurtaş, Faruk Kadri. <i>Osmanlı Türkçesine Giriş</i> , İstanbul,Alfa Basım Yayım Dağıtım, 1999
Dersi Veren Öğretim Elemanı/Elemanları	
Dr. Öğr. Üyesi Veysel ÖZ	

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**						
ÖÇ-1	Osmanlı Türkçesi okuma ve anlama kurallarını kavrayabilir.					
ÖÇ-2	Farklı metin türlerini ayırt edebilir ve bunların özelliklerini analiz edebilir.					
ÖÇ-3	Matbu ve Rika yazı örneklerini okuyup çözümleyebilir					
ÖÇ-4	Osmanlıca metinlerin dil, üslup ve içerik bağlamını eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilir.					
ÖÇ-5	Okuduğu Osmanlıca metinleri tarihî ve kültürel bağlamlarıyla ilişkilendirerek yorumlayabilir.					
HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ						
Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			1. Dil Bilgisi	2. Dil Kültürü	3. Dil Etkileşimi	
1.	Osmanlıcada okutucu harfler ve okumaya etkileri ve örnekler	Osmanlı Türkçesinde okutucu harflerin işlevini kavrayabilme; harflerin kelime içindeki ses değerlerini doğru şekilde okuyabilme.	x			Uçar, I, 5-30
2.	Atasözleri, tekerlemeler, şiirler	Osmanlıca atasözleri ve manzum parçaların dil özelliklerini tanıyabilme; kültürel unsurların Osmanlıca metinlere yansımalarını fark edebilme.	x			Uçar, I, 33-50
3.	Okuma Parçaları	Basit düzeyde Osmanlıca metinleri doğru telaffuz ve anlamlandırmayla okuyabilme; metin çözümlemesinde sözlük kullanımını öğrenebilme.	x			Uçar, I, 51-83
4.	Okuma Parçaları	Daha uzun metinlerde kelime ve cümle yapılarını ayırt edebilme; metinlerde bağlamdan hareketle anlam kurabilme.	x	x	x	Uçar, I, 84-103.
5.	Okuma Parçaları	Osmanlıca nesir metinlerini anlamlandırma becerisi geliştirme; metinlerde kullanılan Arapça-Farsça unsurları tespit edebilme.	x			Uçar, I, 104-123.
6.	Okuma Parçaları	Osmanlıca metinlerde farklı yazım biçimlerini ayırt edebilme; Osmanlıca metin çözümleme hızını artırma	x			Uçar, I, 124-150.

7.	Okuma Parçaları	Osmanlıca metinlerde bağlaç, edat ve terkipleri tanıyabilme; metinlerin üslup özelliklerini fark edebilme.	x		x	Uçar, I, 151-178
8.	Ara Sınav Haftası ●Ara sınav; ilk 7 hafta işlenen konuları ve hedefleri kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme araçlarıyla gerçekleştirilecektir. Ara sınav değerlendirilmesi: %100 sınav, %0 ödev.					
9.	Rika Hattı	.Rika yazısının temel özelliklerini tanıyabilme; Rika yazısı ile yazılmış kısa metinleri okuyabilme	x			Uçar, Metin, Osmanlı Türkçesi Elifbâsı (Rika Hattı) 6-28
10.	Okuma Parçaları	Rika hattı metinlerini çözümleyebilme; Osmanlıca yazı türleri arasındaki farklılıkları ayırt edebilme.	x			Uçar, III, 9-24.
11.	Okuma Parçaları	Metinlerde anlam bütünlüğünü kavrayabilme; Osmanlıca metinlerdeki deyim ve terkipleri tanıyabilme.	x			Uçar, III, 24-44
12.	Okuma Parçaları	Osmanlıca metinlerde farklı edebî türleri çözümleyebilme; metinleri kültürel bağlamlarıyla yorumlayabilme.	x			Uçar, III, 45-65
13.	Okuma Parçaları	.Uzun metinlerde okuma hızını ve anlama düzeyini artırabilme; metin çözümlemesinde eleştirel yaklaşım geliştirebilme.	x			. Uçar, III, 66-90
14.	Okuma Parçaları	Osmanlıca metinlerde tarihî ve sosyal unsurları tespit edebilme; metin çözümleme becerisini akademik çalışmalara uyarlayabilme.		x		Uçar, III, 91-130
15.	Okuma Parçaları	Osmanlıca metinleri bağımsız biçimde okuyup yorumlayabilme; metinlerde üslup, içerik ve dil açısından değerlendirme yapabilme.	x	x		Uçar, III, 130-150

16.	Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası ● Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %25'ini, ara sınav sonrası işlenen konuların %75'ini kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.
Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler <u>Öğrenci Sorumlulukları:</u> 1. Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması. 2. Öğrencilerin aktif katılım sağlamaları için ilgili haftanın konusuna ilişkin kaynakları okuması. 3. Derse devama ilişkin sınırın aşılmaması. 4. Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması. <u>Ödevler</u> Konusu: Açıklama: Son Teslim Tarihi: Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):	

Ders Değerlendirme			
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		Adet	Değer
Ara Sınav		1	100
Toplam			100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		Adet	Değer
Final Sınavı		1	100
Toplam			100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri			%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri			%60
Toplam			%100
Ders İş Yükü			
Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Derse Katılım	14	2	28
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Bireysel Çalışma	2	2	4
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	4	4
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	6	6
Okuma ve Bireysel Çalışma	8	2	16
Toplam İş Yükü (Saat)			60
AKTS (Toplam İş Yükü/30)			60/30=2

Program Çıktıları (PÇ) ile Osmanlıca Metinler Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Öğretim Çıktıları	ÖÇ 1	ÖÇ 2	ÖÇ 3	ÖÇ 4	ÖÇ 5	ÖÇ 6	ÖÇ 7
Program Çıktıları							
PÇ 1. İlahiyat alanında kazanılan yeterliliklere dayalı, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.	3	3	3	3	3		
PÇ 2. İlahiyat alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.			3				
PÇ 3. İlahiyat alanında karşılaşılan kadim ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözüm bulmada bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.	3	3	4	3	4		
PÇ 4. İlahiyat alanındaki bilgi ve becerileri kullanarak, hem kendisinin hem de sorumluluğu altında çalışanların kişisel ve mesleki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar		2	3				
PÇ 5. İlahiyat alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir ve yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.			3				
PÇ 6. İlahiyat alanındaki çeşitli bilimsel, sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır.							
PÇ 7. Anadilde ve yabancı dilde ilahiyat alanında kuramsal ve uygulamalı bilgileri izler ve bunları ilgili alandaki paydaş kişi ve kuruluşlarla paylaşır.							
PÇ 8. Çağın gerektirdiği dijital okuryazarlık becerisine sahip olur bunu ilahiyat alanında etkin bir şekilde kullanır.							
-PÇ 9. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel, toplumsal, hukuki ve etik değerlere ilişkin yansımaları hakkında farkındalık sahibidir.		2					
PÇ 10. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahip olarak bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.	3	2	3	2	3		
PÇ 11. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma, inceleme, analiz ve yorum yapar.		2					

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Osmanlıca Metinler Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Öğretim Çıktıları	ÖÇ 1	ÖÇ 2	ÖÇ 3	ÖÇ 4	ÖÇ 5	ÖÇ 6	ÖÇ 7
Programa Özgü Ölçütler							
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma							
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme							
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma							
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma			3				
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	3	3	3	3	3		
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem	3	3	3	4	3		

ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma				4			
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve deđerleri üstün tutan bir anlayıřa sahip olma	4	4	4	4	5		
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İşlam’ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma			3				
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma							
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma				4			
PÖÖ 14 İşlam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	4	4	4	4	4		

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.

***** Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakóltesi Ödev Hazırlama Kılavuzunda yer almayan hususlar, ders sorumlusu öğretim elemanı tarafından belirlenir.